

The Simplified Sephardic Haggadah

Basic Sephardic text of the Haggadah and translation to help everyone stay on the same page for the entire experience. Caution: Those following along with Ashkenazi alternatives might not see the scallions coming.

Contents

Kadesh	3	Barech, Birkat	
Urhatz	5	Hamazon	35
Karpas	5	Hallel	39
Yachatz	6	Nirtzah	44
Maggid	6		
Rohtzah.....	32		
Motzi Matza	33		
Marror	33		
Korech.....	34		
Shulchan Orech	34		
Tzafun	34		

Adapted from Sefaria.org

Download at <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/922955>

Kadesh

קִדְשׁ

מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו.

We pour the first cup and recite Kiddush over it.

כל אחד מבני הבית יקח כוסו בידו ויעמוד, והמקדש יקבל את הכוס בשתי ידיו משתי ידיו של אדם אחר, ואחר כך יאחזנו רק בימין ויקדש ויכוין להוציא את השומעים ידי חובתם וגם הם יכוננו לצאת ידי חובה.

Every person in the household should stand up holding his cup. The one reciting Kiddush should have in mind to fulfill everyone else's obligation of reciting Kiddush, and they in turn have in mind to fulfill their obligation.

אם חל בשבת אומר שלום עליכם, אשת חיל, ואתקינו סעדתא ומדלג אזמר בשבחין. ואחר כך אומרים:

If Pesach falls on Shabbat one should say Shalom Aleichem, Eshet Hayil, Atkenu Se'udatah and then skips Azamer Bishvahin and continues.

מִזְמוֹר לְדוֹד יְהוָה רְעִי לֹא אֶחָסֵר: בְּנֵאֻת דָּשָׂא יִרְבִּיצָנִי עַל־מִי
מִנְחֹת יִנְהַלְנִי: נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב יִנְחֲנִי בְּמַעְגְלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם
כִּי־אֶלֶךְ בְּגִיא צַלְמֹת לֹא־אִירָא רְעֵ כִּי־אֲתָה עִמָּדִי שְׁבִטָה
וּמִשְׁעֲנִתָּה הִמָּה יִנְחֲמֵנִי: תַּעֲרֶךְ לְפָנַי שְׁלַחֵן נֹגֵד צִרְרֵי דִשְׁגָתָ
בְּשִׁמְן רֹאשִׁי כּוֹסֵי רוּיָה: אַךְ טוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיֵּי
וְשִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאַרְךָ יָמִים:

יום הששי: ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל-מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל-מלאכתו אשר-ברא אלהים לעשות:

אם חל יום טוב בחול מתחילים מכאן:

If Pesach falls out in a weekday, one starts from here:

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר-תקראו אתם במועדם:

וידבר משה את-מעדי יהוה אל-בני ישראל:

סברי מרגן ועונים לחיים

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנו מכל-עם ורוממנו מכל-לשון. וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה. (בשבת שבתות למנוחה ו) מועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון. את (בשבת יום השבת הזה ואת) יום חג המצות הזה. ואת יום טוב מקרא קדש הזה. זמן חרותנו. באהבה מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל-העמים. (בשבת ושבתות ו) מועדי קדשך (בשבת באהבה וברצון) בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה יהוה. מקדש (בשבת השבת ו) ישראל והזמנים:

במוצאי שבת מוסיפים:

On Saturday night one says

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא מאורי האש:

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. המבדיל בין קדש לחל. ובין אור לחשך. ובין ישראל לעמים. ובין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה הקדשת והבדלת. והקדשת את

עֲמֵךְ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
לְקֹדֶשׁ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהַחֲיָנוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לְזִמְנֵי הַזֶּה:

וישתו בהסבה.

We drink the cup of wine while leaning on the left side.

Urhatz

וְרַחֵץ

יטול ידיו בשביל טבול הכרפס ולא יברך על נטילת ידיים כי כל דבר
שטבולו באחד משבעה משקין צריך נטילה ואשרי הנזהר ליטול ידיו
לטיבול משקה בכל השנה.

One should wash their hands before eating Karpas without a blessing.

Karpas

כֶּרֶפֶס

יקח כרפס פחות מכזית כדי שלא יתחייב בברכה אחרונה ויטבל אותו
במי המלח ויברך ויכוין לפטור בברכה זו גם אכילת מרור.

One should take less than a Kazayit of Karpas and dip it into saltwater. One should bless on the Karpas and have in mind that this blessing should cover the Maror.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

ויאכל אותו בלי הסבה ויזהר להשאיר מהכרפס כדי שיהיה סוד הקערה
שלם עד אכילת מצה ומרור.

Eat a small portion of Karpas without leaning and make sure some is left in the seder plate.

Yachatz

יחץ

יקח מצה האמצעית ויחלקנה לשני חלקים חלק אחד גדול כצורת "ו" ויצניענו לאפיקומן וחלק השני קטן כצורת "ד" יניחנו בין שתי המצות וקודם שיעשה מצות יחץ יאמר

One takes the middle Matza and breaks it into two pieces representing a Vav and a Dalet. The Vav should be bigger and is hidden for the Afikoman. The Dalet is placed back on the Seder plate between the other Matzot.

Maggid

מגיד

אומרים ההגדה בשמחה ובקול רם והיא ספור יציאת מצרים שהיא מצות עשה מן התורה.

We say the Haggadah aloud and joyously. This is the story of the Jews leaving Egypt which reciting it is a biblical mitzvah.

Ha Lachma Anya

מגביהין את הקערה ואומרים שלש פעמים:

Raise the Seder Plate and recite three times:

הָא לַחְמָא עֲנִיא. דִּי אָכְלוּ אַבְהֵתָנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וְיִכּוּל. כָּל דְּצָרִין יִיתִי וְיִפְסַח. הַשְּׁתָּא הֲכָא. לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשְּׁתָּא הֲכָא עֲבָדִי. לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי חוּרִין:

This is the bread of destitution that our ancestors ate in the land of Egypt. Anyone who is famished should come and eat, anyone who is in need should come and partake of the

Pesach sacrifice. Now we are here, next year we will be in the land of Israel; this year we are slaves, next year we will be free people.

Mah Nishtanah, The Four Questions

מוזגים כוס שני ומסלקים את הקערה כאלו כבר אכלו כדי שיראו התינוקות וישאלו:

We pour the second cup and remove the Seder plate as if we are done the Seder so the children will wonder and ask:

מה נשתנה הלילה הזה. מכל הלילות: שבכל-הלילות אין אֲנַחְנוּ מְטַבְּלִין אֶפִּילוּ פֶּעַם אַחַת. וְהַלִּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְּעָמִים: שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ אוּ מִצָּה. וְהַלִּילָה הַזֶּה כְּלוּ מִצָּה: שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת. וְהַלִּילָה הַזֶּה מְרוּר: שְׁבָכַל-הַלִּילוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסַבִּין. וְהַלִּילָה הַזֶּה כְּלָנוּ מְסַבִּין:

What differentiates this night from all [other] nights? On all [other] nights, we don't dip [our food], even one time; tonight [we dip it] twice. On all [other] nights we eat chamets and matsa; this night, only matsa? On all [other] nights we eat other vegetables; tonight (only) marror. On [all] other nights, we eat either sitting or reclining; tonight we all recline.

Avadim Hayinu, We Were Slaves

מחזירים הקערה למקומה על השולחן ואומר ההגדה, ותהיה המצה מגולה בשעת אמירת ההגדה. ורק בעת שאוחז הכוס בידו יכסנה.

We return the Seder plate to its place on the table and continue with the Haggadah. The Matza should remain uncovered throughout Maggid but whenever one holds the cup with cover the Matza.

עבדים היינו לפַרְעָה בְּמִצְרַיִם. וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם. בְּיַד חֲזָקָה. וּבְזְרוּעַ נְטוּיָה. וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם עַד יוֹן אֲנַחְנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ. מִשְׁעַבְדִּים הָיִינוּ לַפַּרְעֹה בְּמִצְרַיִם. וְאִפְלוּ כָּלְנוּ חֲכָמִים. כָּלְנוּ נְבוֹנִים. כָּלְנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה. מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל-הַמְּרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מִשְׁבַּח:

We were slaves to Pharaoh in the land of Egypt. And the Lord, our God, took us out from there with a strong hand and an outstretched forearm. And if the Holy One, blessed be He, had not taken our ancestors from Egypt, behold we and our children and our children's children would [all] be enslaved to Pharaoh in Egypt. And even if we were all sages, all discerning, all elders, all knowledgeable about the Torah, it would be a commandment upon us to tell the story of the exodus from Egypt. And anyone who adds [and spends extra time] in telling the story of the exodus from Egypt, behold he is praiseworthy.

Story of the Five Rabbis

מַעֲשֵׂה בְּרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ. וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָה. וְרַבֵּי עֲקִיבָא. וְרַבֵּי טַרְפוֹן. שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבֵנֵי בְּרַק. וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל-אוֹתוֹ הַלַּיְלָה. עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם. רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית:

It happened once [on Pesach] that Rabbi Eliezer, Rabbi Yehoshua, Rabbi Elazar ben Azariah, Rabbi Akiva and Rabbi Tarfon were reclining in Bnei Brak and were telling the story of the exodus from Egypt that whole night, until their students came and said to them, "The time of [reciting] the morning Shema has arrived".

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָהּ. הֲרִי אֲנִי כְּבֶן שְׁבַעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאמַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת. עַד שֶׁדִּרְשָׁה בֶן זֹמָא שְׁנֵאמַר. לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת-יּוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ. הַיָּמִים. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. הַלַּיְלוֹת. וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים. יְמֵי חַיֶּיךָ. הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. לְהַבִּיא לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ:

Rabbi Elazar ben Azariah said, "Behold I am like a man of seventy years and I have not merited [to understand why] the exodus from Egypt should be said at night until Ben Zoma explicated it, as it is stated (Deuteronomy 16:3), 'In order that you remember the day of your going out from the land of Egypt all the days of your life;' 'the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked during] the days, 'all the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked also during] the nights." But the Sages say, "'the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked in] this world, 'all the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked also in] the next world".

Baruch HaMakom, The Four Sons

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. כִּנְגֵד אַרְבָּעָה בָּנִים דִּבְרָה תּוֹרָה. אֶחָד חָכָם. וְאֶחָד רָשָׁע. וְאֶחָד תָּם. וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשַׁאֵל:

Blessed is the Place [of all], Blessed is He; Blessed is the One who Gave the Torah to His people Israel, Blessed is He. Corresponding to four sons did the Torah speak; one [who is] wise, one [who is] evil, one who is innocent and one who doesn't know to ask.

חֶכֶם מֶה הוּא אוֹמֵר. מִנְּה הָעֵדוּת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. אֵף אֶתָּה אֲמֹר לוֹ כְּהַלְכוֹת הַפֶּסַח. אֵין מִפְּטִירֵין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוּמָן:

What does the wise [son] say? "'What are these testimonies, statutes and judgments that the Lord our God commanded you?' (Deuteronomy 6:20)" And accordingly you will say to him, as per the laws of the Pesach sacrifice, "We may not eat an afikoman [a dessert or other foods eaten after the meal] after [we are finished eating] the Pesach sacrifice. (Mishnah Pesachim 10:8)"

רָשָׁע מֶה הוּא אוֹמֵר. מִנְּה הָעֵבֶדְהָ הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם וְלֹא לוֹ. וּלְפִי שְׁהוֹצִיא אֶת-עֲצָמוֹ מִן הַכֶּלֶל. כִּפָּר בְּעֶקֶר. אֵף אֶתָּה הִקְהָה אֶת-שָׁנָיו וְאֲמֹר לוֹ. בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא לוֹ. וְאֵלּוֹ הִיָּה שָׁם לֹא הִיָּה נִגְאָל:

What does the evil [son] say? "'What is this worship to you?' (Exodus 12:26)" 'To you' and not 'to him.' And since he excluded himself from the collective, he denied a principle [of the Jewish faith]. And accordingly, you will blunt his teeth and say to him, "'For the sake of this, did the Lord do [this] for me in my going out of Egypt' (Exodus 13:8)." 'For me' and not 'for him.' If he had been there, he would not have been saved.

תָּם מֶה הוּא אוֹמֵר. מִנְּה-זֹאת. וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

What does the innocent [son] say? "'What is this?' (Exodus 13:14)" And you will say to him, "'With the

strength of [His] hand did the Lord take us out from Egypt, from the house of slaves' (Exodus 13:14)".

וְשִׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשַׁאֵל. אֶת פֶּתַח לוֹ. שְׂנַאֲמַר. וְהִגֵּדְתָּ לְבִנְךָ בְּיוֹם
הַהוּא לֵאמֹר. בְּעֵבֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

And [regarding] the one who doesn't know to ask, you will open [the conversation] for him. As it is stated (Exodus 13:8), "And you will speak to your your son on that day saying, for the sake of this, did the Lord do [this] for me in my going out of Egypt".

Yachol Me'rosh Chodesh, The Time for This Mitzvah

יָכוֹל מֵרֵאשׁ חֹדֶשׁ. תִּלְמוּד לֹמַר בְּיוֹם הַהוּא. אֵי בְּיוֹם הַהוּא.
יָכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם. תִּלְמוּד לֹמַר בְּעֵבֹר זֶה. בְּעֵבֹר זֶה לֹא אָמַרְתִּי
אֶלָּא בְּשָׁעָה שְׂמִצָּחָה וּמְרוֹר מִנְּחִימִים לְפָנֶיךָ:

It could be from Rosh Chodesh [that one would have to discuss the Exodus. However] we learn [otherwise, since] it is stated, "on that day." If it is [written] "on that day," it could be from while it is still day [before the night of the fifteenth of Nissan. However] we learn [otherwise, since] it is stated, "for the sake of this." I didn't say 'for the sake of this' except [that it be observed] when [this] matsa and maror are resting in front of you [meaning, on the night of the fifteenth].

In the Beginning, Our Fathers Were Idol Worshipers, From Terach to Covenant

מִתְחִלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ. וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ הַמְּקוֹם
לְעִבְדָתוֹ. שְׂנַאֲמַר. וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-כָּל-הָעָם כֹּה-אָמַר יְהוָה

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יִשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֵּרַח אָבִי
אֲבָרָהָם וְאָבִי נַחֹר וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

From the beginning, our ancestors were idol worshippers. And now, the Place [of all] has brought us close to His worship, as it is stated (Joshua 24:2-4), "Yehoshua said to the whole people, so said the Lord, God of Israel, 'over the river did your ancestors dwell from always, Terach the father of Avraham and the father of Nachor, and they worshiped other gods".

וָאָקַח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אֲבָרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל־
אֶרֶץ כְּנָעַן וְאָרַב [וְאַרְבֵּה] אֶת־זֶרְעוֹ וְאֶתְנִלּוֹ אֶת־יִצְחָק: וְאֶתְּנִי
לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וְאֶתְּנִי לְעֵשָׂו אֶת־הָר שְׁעִיר לְרִשְׁתָּהּ
אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם:

And I took your father, Avraham from over the river and I made him walk in all the land of Canaan and I increased his seed and I gave him Yitschak. And I gave to Yitschak, Ya'akov and Esav, and I gave to Esav, Mount Seir [in order that he] inherit it; and Yaakov and his sons went down to Egypt".

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
חֲשַׁב אֶת־הַקֶּץ. לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין
הַבְּתָרִים. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תִּדְעַ כִּי־גֵר * יִהְיֶה זֶרְעֲךָ
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וַעֲנִי אֲתֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־
הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבָדוּ דָן אֲנִכִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל:

Blessed is the One who keeps his promise to Israel, blessed be He; since the Holy One, blessed be He, calculated the end [of the exile,] to do as He said to Avraham, our father,

in the Covenant between the Pieces, as it is stated (Genesis 15:13-14), "And He said to Avram, 'you should surely know that your seed will be a stranger in a land that is not theirs, and they will enslave them and afflict them four hundred years. And also that nation for which they shall toil will I judge, and afterwards they will will go out with much property'".

יכסה את המצות ויאחז את הכוס בידו הימנית ויאמר:

We cover the Matzot, hold the cup of wine in our right have and say:

וְהִיא שְׁעֵמְדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ. שְׁלֵא אָחָד בְּלִבָּד עֲמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ. אֶלֶּא שְׁבָכֶל-דּוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

And it is this that has stood for our ancestors and for us, since it is not [only] one [person or nation] that has stood [against] us to destroy us, but rather in each generation, they stand [against] us to destroy us, but the Holy One, blessed be He, rescues us from their hand.

Deriving the Miracles from Verses in the Torah

יניח הכוס על השלחן, ויגלה המצות עד לפיכך.

We put down the cup and uncover the Matza until "Lefichach".

צֵא וּלְמַד מֵהַ בְּקֵשׁ לֶבֶן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לַיעֲקֹב אָבִינוּ. שְׁפָרְעָה לֹא גָזַר אֶלֶּא עַל הַזֹּכְרִים. וְלֶבֶן בְּקֵשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל. שְׁנֹאֲמַר. "אֲרָמִי אֲבִד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרַשׁ שָׂם בְּמַתִּי מֵעֵט וַיְהִי-שָׂם לְגוֹי גָדוֹל עֲצוּם וְרָב:"

Go out and learn what what Lavan the Aramean sought to do to Ya'akov, our father; since Pharaoh only decreed [the death sentence] on the males but Lavan sought to uproot the whole [people]. As it is stated (Deuteronomy 26:5), "An Aramean was destroying my father and he went down to Egypt, and he resided there with a small number and he became there a nation, great, powerful and numerous".

Now, we go phrase by phrase and derive the Midrashic interpretations of the verse regarding the miracles God did for us in Egypt

1. וַיֵּרֶד מִצְרַיִם. אָנוּס עַל פִּי הַדְּבוּר:

"And he went down to Egypt" - helpless on account of the word [in which God told Avraham that his descendants would have to go into exile].

2. וַיֵּגֶר שָׂם. מִלְמַד שְׁלֵא יָרַד לְהַשְׁתַּקֵּעַ אֶלָּא לְגוּר שָׂם. שְׁנֵאמַר. וַיֵּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לְגוּר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּי־אֵין מְרֻעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעַבְדֶּיךָ כִּי־כִבֵּד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יִשְׁבוּ־נָא עַבְדֶּיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

"And he resided there" - [this] teaches that Ya'akov, our father, didn't go down to settle in Egypt, but rather [only] to reside there, as it is stated (Genesis 47:4), "And they said to Pharaoh, to reside in the land have we come, since there is not enough pasture for your servant's flocks, since the famine is heavy in the land of Canaan, and now please grant that your servants should dwell in the land of Goshen".

3. **בְּמַתִּי מֵעֵט. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. בְּשִׁבְעִים נַפְשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִם וְעַתָּה שְׂמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב:**

"As a small number" - as it is stated (Deuteronomy 10:22), "With seventy souls did your ancestors come down to Egypt, and now the Lord your God has made you as numerous as the stars of the sky".

4. **וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל. מִלְּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִיּוּנִים שָׁם:**

"And he became there a nation" - [this] teaches that Israel [became] distinguishable there.

5. **לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֵד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם:**

"Great, powerful" - as it is stated (Exodus 1:7), "And the children of Israel multiplied and swarmed and grew numerous and strong, most exceedingly and the land became full of them".

6. **וְרַב. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְאֵי בְּעֵדֵי עֲדִיִּים שְׂדֵיִם נִכְנֹו וּשְׁעָרָךְ צִמְחָו וְאֵת עֵרְמֵי וְעֵרְיָה: וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ וְאֶמַּר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חִלִּי וְאֶמַּר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חִי:**

"And numerous" - as it is stated (Ezekiel 16:7), "I have given you to be numerous as the vegetation of the field, and you increased and grew and became highly ornamented, your breasts were set and your hair grew, but you were naked and barren;" "And I passed over you and I saw you wallowing in your blood, and I said to you, you shall live

in your blood, and I said to you, you shall live in your blood" (Ezekiel 16:6).

**וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ
עֲבָדָה קָשָׁה:**

7. **וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. הֲבֵה נִתְחַכְּמָה לּוֹ פֶּן-
יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי-תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף גַּם-הוּא עַל-שִׁנְאֵינוּ
וְנִלְחַם-בָּנוּ וְעָלָה מִן-הָאָרֶץ:**

"And the Egyptians did bad to us and afflicted us and put upon us hard work" (Deuteronomy 26:6). "And the Egyptians did bad to us" - as it is stated (Exodus 1:10), "Let us be wise towards him, lest he multiply and it will be that when war is called, he too will join with our enemies and fight against us and go up from the land".

8. **וַיַּעֲנוּנוּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנּוֹתוֹ
בְּסִבְלָתָם וַיִּבְּנוּ עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפִרְעֹה אֶת-פְּתוּם וְאֶת-רַעַמְסֵס:**

"And afflicted us" - as is is stated (Exodus 1:11); "And they placed upon him leaders over the work-tax in order to afflict them with their burdens, and they built storage cities, Pitom and Ra'amses".

9. **וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה קָשָׁה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת-
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרָה:**

"And put upon us hard work" - as it is stated (Exodus 1:11), "And they enslaved the children of Israel with breaking work".

וּנְצַעַק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה
אֶת-קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת-עֲנִינּוּ וְאֶת-עֲמָלְנוּ וְאֶת-
לַחֲצֹנוּ:

"And we we cried out to the Lord, the God of our ancestors, and the Lord heard our voice, and He saw our affliction, and our toil and our duress" (Deuteronomy 26:7).

10. וּנְצַעַק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיְהִי בַיָּמִים
הַרְבֵּימָה הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-
הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל-הָאֱלֹהִים מִן-הָעֲבֹדָה:

"And we cried out to the Lord, the God of our ancestors" - as it is stated (Exodus 2:23); "And it was in those great days that the king of Egypt died and the Children of Israel sighed from the work and yelled out, and their supplication went up to God from the work".

11. וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קִלְנוּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-
נַאֲקָתְכֶם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת-אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק
וְאֶת-יַעֲקֹב:

"And the Lord heard our voice" - as it is stated (Exodus 2:24); "And God heard their groans and God remembered his covenant with Avraham and with Yitschak and with Ya'akov".

12. וַיִּרְא אֶת עֲנִינּוּ. זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּרְא
אֱלֹהִים אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹהִים:

"And He saw our affliction" - this [refers to] the separation from the way of the world, as it is stated (Exodus 2:25); "And God saw the Children of Israel and God knew".

13. וְאֵת עַמְלָנוּ. אֱלוֹ הַבְּנִים. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיַּצֵּוּ פָרְעֹה לְכָל-עַמּוֹ
לְאִמֹּר כָּל-הַבֵּן הַיְלֹוֹד הַיְאֻרָּה תִשְׁלִיכֶהוּ וְכָל-הַבַּת תַּחְיֶינָה:

"And our toil" - this [refers to the killing of the] sons, as it is stated (Exodus 1:24); "Every boy that is born, throw him into the Nile and every girl you shall keep alive".

14. וְאֵת לְחַצְנוֹ. זֶה הַדְּחָק. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְגַם-רָאִיתִי אֶת-הַלְחָץ
אֲשֶׁר מִצְרַיִם לִחְצִים אֹתָם:

"And our duress" - this [refers to] the pressure, as it is stated (Exodus 3:9); "And I also saw the duress that the Egyptians are applying on them".

וַיּוֹצֵאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע
נְטוּיָה וּבְמִרְאָ גָדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתִּים:

"And the Lord took us out of Egypt with a strong hand and with an outstretched forearm and with great awe and with signs and with wonders" (Deuteronomy 26:8).

15. וַיּוֹצֵאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם. לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ. וְלֹא עַל יְדֵי שְׂרָף.
וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ.
שֶׁנֶּאֱמַר. וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם בְּלֵילָה הַזֶּה וְהַפִּיתִי כָל-בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד-בְּהֵמָה וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה
שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה:

"And the Lord took us out of Egypt" - not through an angel and not through a seraph and not through a messenger, but

[directly by] the Holy One, blessed be He, Himself, as it is stated (Exodus 12:12); "And I will pass through the land of Egypt on that night and I will smite every firstborn in the land of Egypt, from men to animals; and with all the gods of Egypt, I will make judgements, I am the Lord".

16. וְעִבְרֹתַי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ. וְהִכִּיתִי כָּל־בְּכוֹר. אֲנִי וְלֹא שָׂרָף. וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי וְלֹא שְׁלִיחַ. אֲנִי יְהוָה. אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

"And I will pass through the land of Egypt" - I and not an angel. "And I will smite every firstborn" - I and not a seraph. "And with all the gods of Egypt, I will make judgements" - I and not a messenger. "I am the Lord" - I am He and there is no other.

אָמְרוּ רַבּוֹתֵנוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה. כְּשִׁירַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם. יָרְדוּ עִמּוֹ תְּשַׁעַת אֱלֹפִים רַבּוֹת. מֵהֶם מַלְאָכֵי אֵשׁ. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי בָרָד. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי זֵיעַ. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי רֵתַת. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי חִלְחָלָה. וְרֵתַת וְחִלְחָלָה אוֹחוֹזוֹת לְמִי שֶׁהוּא רוֹאֶה אוֹתָם. אָמְרוּ לְפָנָיו רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם. וְהֵלֵא מֶלֶךְ בְּשֵׁר וְדָם כְּשֶׁהוּא יוֹרֵד לְמַלְחָמָה שָׂרְיוֹ וְעַבְדָּיו מְקִיפִין בְּכַבּוּדוֹ. וְאַתָּה מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּין עֲלֵינוּ. שְׂאֵנְחָנוּ עַבְדֶּיךָ. וְהֵם בְּנֵי בְרִיתְךָ. נֵרַד וְנַעֲשֶׂה עִמָּם מַלְחָמָה. אָמַר לָהֶם. אֵין דַּעֲתִי מִתְקַרְרַת עַד שֶׁאַרְדֵּי אֲנִי בַעֲצָמַי. אֲנִי בְּכַבּוּדִי. אֲנִי בְּגִדּוֹלְתִי. אֲנִי בְּקְדוּשַׁתִּי. אֲנִי יְהוָה אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

17. בְּיַד חֲזָקָה. זֶה הַדָּבָר. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. הִנֵּה יַד־יְהוָה הוֹלֵה הַמִּקְנֶיךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוּסִים בְּחֻמְרִים בְּגַמְלִים בְּבָקָר וּבְצֹאן דָּבָר כְּבֵד מְאֹד:

"With a strong hand" - this [refers to] the pestilence, as it is stated (Exodus 9:3); "Behold the hand of the Lord is upon your herds that are in the field, upon the horses, upon the

donkeys, upon the camels, upon the cattle and upon the flocks, [there will be] a very heavy pestilence".

18. וּבִזְרוּעַ נְטוּיָהּ. זֶה הַחֶרֶב. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַחֲרַבּוּ שְׁלוֹפָהּ בְּיָדוֹ
נְטוּיָהּ עַל־יְרוּשָׁלַם:

"And with an outstretched forearm" - this [refers to] the sword, as it is stated (I Chronicles 21:16); "And his sword was drawn in his hand, leaning over Jerusalem:

19. וּבִמְרָא גָדֵל. זֶה גְלוּי שְׁכִינָהּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. אִן הִנְסָה אֱלֹהִים
לְבוֹא לְקַחַת לּוֹ גּוֹי מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסְתָּ בְּאֵתֶת וּבְמוֹפְתִים
וּבְמַלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָהּ וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כָּל
אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיךָ:

"And with great awe" - this [refers to the revelation of] the Divine Presence, as it is stated (Deuteronomy 4:34); Or did God try to take for Himself a nation from within a nation with enigmas, with signs and with wonders and with war and with a strong hand and with an outstretched forearm and with great and awesome acts, like all that the Lord, your God, did for you in Egypt in front of your eyes"?

20. וּבְאֵתוֹת. זֶה הַמַּטֵּה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְאֵת־הַמַּטֵּה הַזֶּה תִּקַּח
בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֵתוֹת:

"And with signs" - this [refers to] the staff, as it is stated (Exodus 4:17); "And this staff you shall take in your hand, that with it you will perform signs".

21. וּבְמִפְתִּים. זֶה הַדָּם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְנִתְתִּי מוֹפְתִים בְּשָׂמַיִם
וּבְאָרֶץ

"And with wonders" - this [refers to] the blood, as it is stated (Joel 3:3); "And I will place my wonders in the skies and in the earth:

The Ten Plagues

יקח בידו כוס יין. וישפוך בכלי שלש פעמים כשיאמר דם ואש ותימרות עשן וכן באומרו עשר מכות ישפוך עשר פעמים בכל מכה ישפוך מעט וכן דצ"ך עד"ש באח"ב סך הכל ט"ז פעמים.

Take a cup of wine and pour three times, once for each of the following three words, and then once per each of the ten plagues and their acronyms. Dispose of the wine afterwards.

דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֶשֶׂן:

"blood and fire and pillars of smoke".

דָּבָר אַחֵר. בְּיַד חֲזָקָה שְׁתַּיִם. וּבְזְרוּעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם. וּבְמָרָא גָדֹל שְׁתַּיִם. וּבְאַתּוֹת שְׁתַּיִם. וּבְמִפְתֵּי שְׁתַּיִם:

Another [explanation]: "With a strong hand" [corresponds to] two [plagues]; "and with an outstretched forearm" [corresponds to] two [plagues]; "and with great awe" [corresponds to] two [plagues]; "and with signs" [corresponds to] two [plagues]; "and with wonders" [corresponds to] two [plagues].

אֵלוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם. וְאֵלוּ הֵן:

These are [the] ten plagues that the Holy One, blessed be He, brought on the Egyptians in Egypt and they are:

1. דָּם. Blood

2. צְפַרְדֵּי. Frogs

3. כְּנִים. Lice

4. עָרוֹב. Wild Animals

5. דָּבָר. Pestilence

6. שְׁחִין. Boils

7. בָּרָד. Hail

8. אֲרָבָה. Locusts

9. חֹשֶׁךְ. Darkness

10. מַכַּת בְּכוֹרוֹת. Slaying of First Born

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים: דִּצ"ה. עַד"ש. בְּאֲח"ב:

Rabbi Yehuda was accustomed to giving [the plagues] mnemonics: Detsakh [the Hebrew initials of the first three plagues], Adash [the Hebrew initials of the second three plagues], Beachav [the Hebrew initials of the last four plagues].

רַבִּי יוֹסֵי הַגָּלִילִי אוֹמֵר. מִנֵּין אַתָּה אוֹמֵר שְׁלֶקוּ הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר מַכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר. וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל־פְּרַעֲהַ אֶצְבַּע אֱלֹהִים הוּא. וְעַל הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר. וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמִינוּ בִּיהוָה וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוֹ: כִּמָּה לָקוּ בְּאֶצְבַּע. עֶשֶׂר מַכּוֹת. אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת:

Rabbi Yose Hagelili says, "From where can you [derive] that the Egyptians were struck with ten plagues in Egypt and struck with fifty plagues at the Sea? In Egypt, what does it state? 'Then the magicians said unto Pharaoh: 'This

is the finger of God' (Exodus 8:15). And at the Sea, what does it state? 'And Israel saw the Lord's great hand that he used upon the Egyptians, and the people feared the Lord; and they believed in the Lord, and in Moshe, His servant' (Exodus 14:31). How many were they struck with with the finger? Ten plagues. You can say from here that in Egypt, they were struck with ten plagues and at the Sea, they were struck with fifty plagues".

רבי אליעזר אומר. מנין שכל-מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים היתה של ארבע מכות. שנאמר. ישלח-בם & חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. עברה אחת. וזעם שתיים. וצרה שלש. משלחת מלאכי רעים ארבע. אמור מעתה במצרים לקו ארבעים מכות. ועל הים לקו מאתיים מכות:

Rabbi Eliezer says, "From where [can you derive] that every plague that the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt was [composed] of four plagues? As it is stated (Psalms 78:49): 'He sent upon them the fierceness of His anger, wrath, and fury, and trouble, a sending of messengers of evil.' 'Wrath' [corresponds to] one; 'and fury' [brings it to] two; 'and trouble' [brings it to] three; 'a sending of messengers of evil' [brings it to] four. You can say from here that in Egypt, they were struck with forty plagues and at the Sea, they were struck with two hundred plagues".

רבי עקיבא אומר. מנין שכל-מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים היתה של חמש מכות. שנאמר. ישלח-בם & חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. חרון אפו אחת. עברה שתיים. וזעם שלש. וצרה ארבע. משלחת

מִלְאֲכֵי רָעִים חָמֵשׁ. אָמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקָו חֲמִשִּׁים מִכּוֹת.
וְעַל הַיָּם לָקָו מְאֹתַיִם וְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

Rabbi Akiva says, says, "From where [can you derive] that every plague that the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt was [composed] of five plagues? As it is stated (Psalms 78:49): 'He sent upon them the fierceness of His anger, wrath, and fury, and trouble, a sending of messengers of evil.' 'The fierceness of His anger' [corresponds to] one; 'wrath' [brings it to] two; 'and fury' [brings it to] three; 'and trouble' [brings it to] four; 'a sending of messengers of evil' [brings it to] five. You can say from here that in Egypt, they were struck with fifty plagues and at the Sea, they were struck with two hundred and fifty plagues".

Dayenu!

Persians have the custom of whipping one another with scallions during Dayenu to reenact the beatings of the Jewish slaves by the Egyptians and to keep everyone attentive thus far.

כֹּל אֶחָד מִן הַמְּסֻבִּים מַגְדוֹל עַד קָטָן לּוֹקְחִים בְּצֵל יְרוּק וּמְצֻלִיף בְּעַדִּינּוֹת
זֶה אֶת זֶה.

כַּמָּה מַעֲלֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלֵינוּ:

How many degrees of good did the Place [of all bestow] upon us!

אֱלֹהֵינוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים דִּינּוּ:

If He had taken us out of Egypt and not made judgements on them; [it would have been] enough for us.

אלו עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים. וְלֹא עָשָׂה בֵּאלֹהֵיהֶם דֵּינוֹ:

If He had made judgments on them and had not made [them] on their gods; [it would have been] enough for us.

אלו עָשָׂה בֵּאלֹהֵיהֶם. וְלֹא הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם דֵּינוֹ:

If He had made [them] on their gods and had not killed their firstborn; [it would have been] enough for us.

אלו הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם. וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת-מְמוֹנָם דֵּינוֹ:

If He had killed their firstborn and had not given us their money; [it would have been] enough for us.

וּמִיָּנִין שֶׁנָּתַן לָנוּ אֶת-מְמוֹנָם. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּנְצְלוּ אֶת-מִצְרַיִם. עֲשָׂאוּהָ כַּמְצוּלָה שְׁאִין בָּהּ דָּגִים. דְּבָר אַחֵר עֲשָׂאוּהָ כַּמְצוּדָה שְׁאִין בָּהּ דָּגָן. לָמָּה מְחַבֵּב הַכְּתוּב אֶת בֵּוֹת הַיָּם יוֹתֵר מִבֵּוֹת מִצְרַיִם. אֲלֹא מֵה שֶׁהָיָה בְּבֵתֵינוּ נִטְלוּ בְּמִצְרַיִם. וּמֵה שֶׁהָיָה בְּבֵתֵינוּ תְּשׁוּרָאוֹת נִטְלוּ עַל הַיָּם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר כַּנֶּפֶץ יוֹנָה נֶחֱפָה בַּכֶּסֶף. זֶה בֵּוֹת מִצְרַיִם. וְאֲבֵרוּתֵיהֶם בִּירְקָרְק חֲרוּץ. זֶה בֵּוֹת הַיָּם. וְתִרְבִּי וְתַגְדְּלֵי וְתַבְּאֵי. זֶה בֵּוֹת מִצְרַיִם. בְּעֵדֵי עֲדֵיִים. זֶה בֵּוֹת הַיָּם. תוֹרֵי זֶהב נֶעֱשָׂה לָךְ. זֶה בֵּוֹת מִצְרַיִם. עַם נֶקְדוּת הַכֶּסֶף. זֶה בֵּוֹת הַיָּם:

אלו נָתַן לָנוּ אֶת-מְמוֹנָם. וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת-הַיָּם דֵּינוֹ:

If He had given us their money and had not split the Sea for us; [it would have been] enough for us.

אלו קָרַע לָנוּ אֶת-הַיָּם. וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחֶרֶבָה דֵּינוֹ:

If He had split the Sea for us and had not taken us through it on dry land; [it would have been] enough for us.

אלו הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחֶרֶבָה. וְלֹא שָׁקַע צְרִינוֹ בְּתוֹכוֹ דֵּינוֹ:

If He had taken us through it on dry land and had not pushed down our enemies in [the Sea]; [it would have been] enough for us.

אלו שקע צרינו בתוכו. ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה
דינו:

If He had pushed down our enemies in [the Sea] and had not supplied our needs in the wilderness for forty years; [it would have been] enough for us.

אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. ולא האכילנו את המן
דינו:

If He had supplied our needs in the wilderness for forty years and had not fed us the manna; [it would have been] enough for us.

אלו האכילנו את המן. ולא נתן לנו את השבת דינו:

If He had fed us the manna and had not given us the Shabbat; [it would have been] enough for us.

אלו נתן לנו את השבת. ולא קרבנו לפני הר סיני דינו:

If He had given us the Shabbat and had not brought us close to Mount Sinai; [it would have been] enough for us.

אלו קרבנו לפני הר סיני. ולא נתן לנו את התורה דינו:

If He had brought us close to Mount Sinai and had not given us the Torah; [it would have been] enough for us.

אלו נתן לנו את התורה. ולא הכניסנו לארץ ישראל דינו:

If He had given us the Torah and had not brought us into the land of Israel; [it would have been] enough for us.

אלו הכניסנו לארץ ישראל. ולא בנה לנו את בית המקדש דינו:

If He had brought us into the land of Israel and had not built us the 'Chosen House' [the Temple; it would have been] enough for us.

על אהת כְּמָה וְכְמָה טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ. הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים. עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם. הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם. נָתַן לָנוּ אֶת-מָמוֹנָם. קָרַע לָנוּ אֶת-הַיָּם. הִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה. שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ. סָפַק צָרְכָנוּ בַּמַּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה. הָאֲכִילָנוּ אֶת הַמָּן. נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת. קָרְבָנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי. נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה. לְכַפֵּר עַל כָּל-עוֹנוֹתֵינוּ:

How much more so is the good that is doubled and quadrupled that the Place [of all bestowed] upon us [enough for us]; since he took us out of Egypt, and made judgments with them, and made [them] with their gods, and killed their firstborn, and gave us their money, and split the Sea for us, and brought us through it on dry land, and pushed down our enemies in [the Sea], and supplied our needs in the wilderness for forty years, and fed us the manna, and gave us the Shabbat, and brought us close to Mount Sinai, and gave us the Torah, and brought us into the land of Israel and built us the 'Chosen House' [the Temple] to atone upon all of our sins.

Rabban Gamliel's Three Things – The Crux of the Seder

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר. כָּל-מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלוּ בַּפֶּסַח. לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ. וְאֵלוּ הֵן. פֶּסַח. מִצֵּה. וּמְרוֹר:

Rabban Gamliel was accustomed to say, “Anyone who has not said these three things on Pesach has not fulfilled his

obligation, and these are them: the Pesach sacrifice, matsa and marror.”

כשיאמר פסח יסתכל בזרוע אבל לא יאחזנו בידו.

When we say “Pesach,” one should look at the Shankbone on the Seder plate but not pick it up.

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר. וְאָמַרְתֶּם זָבַח-פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל-בְּתֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת-מִצְרַיִם וְאֶת-בְּתֵינוּ הֲצִיל וַיִּקַּד הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

The Pesach [passover] sacrifice that our ancestors were accustomed to eating when the Temple existed, for the sake of what [was it]? For the sake [to commemorate] that the Holy One, blessed be He, passed over the homes of our ancestors in Egypt, as it is stated (Exodus 12:27); "And you shall say: 'It is the passover sacrifice to the Lord, for that He passed over the homes of the Children of Israel in Egypt, when He smote the Egyptians, and our homes he saved.' And the people bowed the head and bowed".

יגביה את המצה העליונה ויאמר מצה זו.

One should pick up the top Matza and say Matza Zo.

מִצָּה זוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצַקֶּם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ. עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם מִיַּד. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֹּאפּוּ אֶת-הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמָץ כִּי-גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יִכְלוּ לְהַתְמַהֵמֶה וְגַם-צִדָּה לֹא-עָשׂוּ לָהֶם:

This matsa that we are eating, for the sake of what [is it]? For the sake [to commemorate] that our ancestors' dough was not yet able to rise, before the King of the kings of kings, the Holy One, blessed be He, revealed [Himself] to them and redeemed them, as it is stated (Exodus 12:39); "And they baked the dough which they brought out of Egypt into matsa cakes, since it did not rise; because they were expelled from Egypt, and could not tarry, neither had they made for themselves provisions".

יאחזו המרור בידו ויאמר מרור זה.

One picks up the Marror and says Marror Zeh.

מְרֹר זֶה שֶׁאַנְחָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁמְרָרוּ הַמִּצְרִיִּים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּמְרְרוּ אֶת-חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבַלְבָּנִים וּבְכָל-עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֶת כָּל-עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר-עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ:

This marror [bitter greens] that we are eating, for the sake of what [is it]? For the sake [to commemorate] that the Egyptians embittered the lives of our ancestors in Egypt, as it is stated (Exodus 1:14); "And they made their lives bitter with hard service, in mortar and in brick, and in all manner of service in the field; in all their service, wherein they made them serve with rigor".

בְּכָל-דֹּר וְדֹר חִיב אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת-עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר. וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: שְׂלֵא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בַלְבָּד גָּאֵל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֵלֶּא אִף אוֹתָנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם. שֶׁנֶּאֱמַר. וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הִבִּיא אֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם:

In each and every generation, a person is obligated to see himself as if he left Egypt, as it is stated (Exodus 13:8); "For the sake of this, did the Lord do [this] for me in my going out of Egypt." Not only our ancestors did the Holy One, blessed be He, redeem, but rather also us [together] with them did he redeem, as it is stated (Deuteronomy 6:23); "And He took us out from there, in order to bring us in, to give us the land which He swore unto our fathers".

Hallel Part I & Second Cup of Wine

יבסה את המצה ולוקח את הכוס בידו עד גאל ישראל ויאמר:

One should cover the Matzot and pick up the cup of wine and say:

לְפִיכָךְ אֲנַחֲנוּ חַיִּיבִים. לְהוֹדוֹת. לְהַלֵּל. לְשַׁבַּח. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם.
לְהַדְרֵר. וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל-הַנִּסִּים הָאֵלֶּה.
הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת. וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֻלָּה. וּמִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה.
וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל. וְנֹאמַר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ:

Therefore we are obligated to thank, praise, laud, glorify, exalt, lavish, bless, raise high, and acclaim He who made all these miracles for our ancestors and for us: He brought us out from slavery to freedom, from sorrow to joy, from mourning to [celebration of] a festival, from darkness to great light, and from servitude to redemption. And let us say a new song before Him, Halleluyah!

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת-שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם יְהוָה
מְבָרָךְ מְעֵתָהּ וְעַד-עוֹלָם: מִמְּזֹרַח-שֶׁמֶשׁ עַד-מְבֹאֵן מְהֵלֵל שֵׁם
יְהוָה: רָם עַל-כָּל-גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כִּיהוָה
אֵלֵהֵינוּ הַמְגַבִּיהֵי לְשִׁבְתָּ: הַמְשִׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ:

מְקִימֵי מַעֲפָר דָּל מְאַשְׁפֹּת יָרִים אָבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עַם-נְדִיבִים עִלָּם
נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֶקְרֵת הַבַּיִת אֶם-הַבְּנִים שְׂמֻחָה הַלְלוּיָהּ:

Halleluyah! Praise, servants of the Lord, praise the name of the Lord. May the Name of the Lord be blessed from now and forever. From the rising of the sun in the East to its setting, the name of the Lord is praised. Above all nations is the Lord, His honor is above the heavens. Who is like the Lord, our God, Who sits on high; Who looks down upon the heavens and the earth? He brings up the poor out of the dirt; from the refuse piles, He raises the destitute. To seat him with the nobles, with the nobles of his people. He seats a barren woman in a home, a happy mother of children. Halleluyah! (Psalms 113)

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיַּת יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזוֹ: הֲיִתָּה יְהוּדָה
לְקֹדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיִּנָּס הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֲוֹר:
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבְעוֹת כְּבְנֵי-צֶאֱן: מֵה־לֶּךָ הַיָּם כִּי תִנּוֹס
הַיַּרְדֵּן יִסָּב לְאַחֲוֹר: הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבְעוֹת כְּבְנֵי-צֶאֱן:
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהֶפְכֵי הַצּוּר אֲגָם-
מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנוֹ-מַיִם:

In Israel's going out from Egypt, the house of Ya'akov from a people of foreign speech. The Sea saw and fled, the Jordan turned to the rear. The mountains danced like rams, the hills like young sheep. What is happening to you, O Sea, that you are fleeing, O Jordan that you turn to the rear; O mountains that you dance like rams, O hills like young sheep? From before the Master, tremble O earth, from before the Lord of Ya'akov. He who turns the boulder into

a pond of water, the flint into a spring of water. (Psalms 114)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר גָּאֵלְנוּ וְגָאֵל אֶת
 אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם. וְהִגִּיעָנוּ הַלֵּילָה הַזֶּה. לְאֶכּוֹל בּוֹ מַצָּה וּמָרֹר.
 כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הִגִּיעָנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים
 אַחֲרִים הַבָּאִים לְקִרְאתָנוּ לְשָׁלוֹם. שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ. וְשֹׂשִׁים
 בְּעִבוּדְתָךְ. וְנֹאכֵל שָׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם
 עַל קִיר מִזְבִּיחֶךָ לְרִצּוֹן. וְנוֹדָה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתָּנוּ וְעַל
 פְּדוּת נַפְשָׁנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who redeemed us and redeemed our ancestors from Egypt, and brought us on this night to eat matsa and marror; so too, Lord our God, and God of our ancestors, bring us to other appointed times and holidays that will come to greet us in peace, joyful in the building of your city and happy in your worship; that we should eat there from the offerings and from the Pesach sacrifices, the blood of which should reach the wall of your altar for favor, and we shall thank you with a new song upon our redemption and upon the restoration of our souls. Blessed are you, Lord, who redeemed Israel.

וישתה את הכוס בהסבה בלי ברכה.

One drinks the cup leaning on the left side without reciting a Blessing.

Rohtzah

רְחִיצָה

ירחץ ידיו. וקודם שינגבן יגביהן כנגד פניו ויברך:

One should wash his hands and recite:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

Motzi Matza

מוֹצִיא מַצָּה

יקח שלשת המצות (שתי השלמות והפרוסה שביניהן) ויברך המוציא וישמיט מצה התחתונה ויברך על השלימה והפרוסה על אכילת מצה ויבצע שתי כזיתות (נ"ח גרם) משתיהן יחד ויאכלם בהסבה ויזהר שלא ידבר בדברים חיצונים בין אכילת מצה לאכילת הכורך.

One takes all three Matzot and says Hamotzi. One then drops the lowest Matza and then says Al Achilat Matza on the remaining two. One then eats two Kezeitot of Matza while leaning on the left side. One should make sure not to speak until after Korech.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה:

Marror

מָרֹר

יקח כזית (כ"ט גרם) מרור ויטבל אותו בחרוסת וינער מעט מהחרוסת שעליו כדי שישאר בו קצת מרירות

One takes a K'za'it of Marror and dips in the Haroset. One should shake off the Haroset so the taste stays bitter. Do not lean.

Korech

כּוֹרֵךְ

יקח מצה השלישית ויבצע ממנה בזית ויקח כזית מרור ויכרוך שניהם יחד ויטבלם בחרוסת ויאמר:

One takes a K'za'it of the third Matza with K'za'it of Marror and dips it in Haroset and says:

מִצָּה וּמְרוֹר בְּלֹא בִּרְכָה. זָכַר לְמִקְדָּשׁ. בְּיָמֵינוּ יִחַדְּשׁ. כְּהִלֵּל הַזֶּקֶן
שֶׁהָיָה כּוֹרֵךְ וְאוֹכֵל בְּבֵית אֶחָת. לְקַיֵּם מַה-שֶּׁנֶּאֱמַר. עַל-מִצּוֹת
וּמְרִירִים יֹאכְלֵהוּ:
וַיֹּאכְלֵם בְּהִסְבָּה.

One eats the Korech sandwich leaning on the left side.

Shulchan Orech

שֻׁלְחַן עוֹרֵךְ

יאכל סעודתו בשמחה ולא ישבע הרבה כדי שיוכל לאכול אפיקומן
בתיאבון.

One eats the meal joyously. One should not eat too much in order to be able to enjoy the Afikoman.

Tzafun

צָפוּן

אחר שגמר סעודתו יקח חצי המצה ששמר לאפיקומן ויאכל ממנו שתי
כזיתות בהסבה ואם הוא חלש וקשה עליו לאכול שתי כזיתות יאכל רק
כזית אחת ויאכל אותו במקום אחד ולא בשתי מקומות ויזהר לאכול
קודם חצות ולא יאכל שום דבר אחריו וקודם שיאכלנו יאמר:

זָכַר לְקָרְבַּן פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֶּׁבַע:

After the end of the meal, before Chatzot, all those present take preferably two kezzeitim from the matsa that was concealed for the afikoman and eat from it while reclining. If having two is too difficult, one should have at least one.

Before eating the afikoman, he should say: "In memory of the Pesach sacrifice that was eaten upon being satiated."

Barech, Birkat Hamazon

בָּרַךְ

ימזגו כוס של אליהו ופותחים את הדלת יטול מים אחרונים ויאחו בידו כוס שלישי ויברך ברכת המזון.

Pour the third cup, wash Mayim Acharonim, and recite Birkat HaMazon.

אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תְּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת־
הָאֱלֹהִים יִרְאֵ וְאֶת־מִצּוֹתָיו שְׂמֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: תְּהִלָּת יְהוָה יְדַבֵּר־פִּי
וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאִנְחָנוּ נְבָרֶךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
הַלְלוּיָהּ: וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:

אם הם שלשה אומר המברך

הב לן ונברך לְמַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא: (עונים שמים)

בְּרִשׁוֹת מַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא. (בשבת וברשות שַׁבָּת מְלַכְתָּא.) וּבְרִשׁוֹת
יומא טבא אושפיזא קְדִישָׁא .

וּבְרִשׁוֹתֵכֶם. נְבָרֶךְ (בעשרה ויותר אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ :

והמסובים והוא עונים בָּרוּךְ (בעשרה ויותר אֱלֹהֵינוּ) שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ
וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חֵינּוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הַזֶּן אוֹתָנוּ וְאֶת־הָעוֹלָם כָּלוֹ
בְּטוּבוֹ. בָּחֵן בְּחֶסֶד בְּרִיּוֹחַ וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נָתַן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם
חֶסֶד. וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תְּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ. וְאֵל יְחָסֵר לָנוּ מִזֶּן תְּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד. כִּי הוּא אֵל זֶן וּמְפָרֵס לְכָל. וְשִׁלְחָנוּ עֲרוּךְ לְכָל. וְהִתְקִין מַחִיָּה וּמִזֶּן

לְכַל-בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא בְּרַחֲמָיו וּבְרוּב חֲסָדָיו. כָּאָמור. פּוֹתַח אֶת-יָדְךָ
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי רִצּוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הֵזֵן אֶת-הַכֹּל:

נוֹדָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנַּחֲלַת לְאַבוֹתֵינוּ. אַרְץ חֲמֵדָה טוֹבָה וּרְחֵבָה.
בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמְזוֹן. עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית
עַבָדִים. וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלִּמְדַתָּנוּ. וְעַל חֲקֵי
רִצּוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמְזוֹן שֶׁאַתָּה זֵן וּמִפְרָגֶנֶס אוֹתָנוּ:

עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אֶת-שִׁמְךָ. כָּאָמור.
וְאַכְלַת וּשְׂבַעַת וּבְרַכְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאֶרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן-לָךְ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמְּזוֹן:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל הַר
צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל הַיְכָלְךָ. וְעַל מְעוֹנֶךָ. וְעַל דְּבִירְךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל
וְהַקְדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ. רַעֲנוּ. וּזְנַנּוּ. פְּרָגְסָנוּ. כִּלְכַלְנוּ. הַרְוִיחָנוּ
הַרְנוּ-לָנוּ מִהֶרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ. וְנָא. אֵל תִּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לִיְדֵי
מִתְנֹת בָּשָׂר וָדָם. וְלֹא לִיְדֵי הַלּוֹאֲתָם. אֵלָא לִיְדֵךְ הַמְּלָאָה וְהַרְחֵבָה.
הַעֲשִׂיָרָה וְהַפְתּוּחָה. יְהִי רִצּוֹן שְׁלֵא גְבוּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלֹא נִכְלָם לְעוֹלָם
הַבָּא. וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירָנָה לְמַקּוֹמָהּ בְּמִהֶרָה בְּיָמֵינוּ:

בשבת אומרים

רַצָּה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשַּׁבָּעִי. הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ הַזֶּה.
כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלִּפְנֵיךָ. נִשְׁבּוֹת בּוֹ וְנִנּוּחַ בּוֹ וְנִתְעַנְּג בּוֹ כְּמִצְוֹת חֲקֵי רִצּוֹנְךָ. וְאֵל
תְּהִי צָרָה וְיָגוֹן בְּיוֹם מְנוּחָתָנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן בְּמִהֶרָה בְּיָמֵינוּ. כִּי אַתָּה הוּא בְּעַל
הַנְּחָמוֹת. וְהַגֵּם שֶׁאֲכַלְנוּ וְשִׁתִּינוּ חֶרֶב בְּיַתֶּךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ לֹא שִׁכַּחְנוּ. אֵל תִּשְׁכַּחְנוּ
לְנִצָּחַ וְאֵל תִּנְחַחְנוּ לְעַד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה:

בליל ראשון (ושני בחוץ לארץ) אם לא אמר יעלה ויבא חוזר לראש

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וַיִּבֵּא וַיִּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֹּר
זְכוּרֵינוּ. וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. זָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד
עַבְדְּךָ. וְזָכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיךָ. לַפְּלִטָּה לְטוֹבָה. לְחַן לְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא
קָדֵשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. וְזָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה.
וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס
וְחַנּוּן וְחַמּוּל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אַתָּה:

וּתְבַנֶּה יְרוּשָׁלַיִם עֵירָךְ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם
וְאוֹמֵר בְּלִחַשׁ אָמֵן:

אם שכח לומר יעלה ויבא ונזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב יאמר

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שִׁנְתָן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.
לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת-יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. אֶת-יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמַנִּים:

אם שכח לומר רצה והחליצנו או יעלה ויבא בשבת ונזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב
והמטיב יאמר

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שִׁנְתָן שַׁבָּתוֹת לְמִנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּאַהֲבָה
לְאוֹת וּלְבָרִית. וְיָמִים טוֹבִים לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת-יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. אֶת-יוֹם טוֹב
מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת יִשְׂרָאֵל וְהַזְמַנִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל אָבִינוּ. מְלַכְנוּ. אֲדִירָנוּ.
בוֹרְאָנוּ. גּוֹאֲלָנוּ. קְדוֹשׁנוּ. קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמְּלַךְ הַטּוֹב.
וְהַמְּטִיב לְכָל. שֶׁבְכָל-יוֹם וְיוֹם הוּא הַטִּיב לָנוּ. הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא יִיטִיב
לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ. הוּא גּוֹמְלָנוּ. הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרִיחַ
וְהַצְלָה וְכָל-טוֹב: יַעֲנוּ אַמֵּן

הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כְּסֵא כְבוֹדוֹ: הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹ לְדוֹר דּוֹרִים: הַרְחַמֵּן הוּא קָרַן לְעַמּוֹ יִרְיָם: הַרְחַמֵּן
הוּא יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנִצְחַת נְצִיחִים: הַרְחַמֵּן הוּא יִפְרֹסֶנּוּ בְּכַבּוֹד וְלֹא בְבוּזִי
בְּהִתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר בְּנִחַת וְלֹא בְצַעַר: הַרְחַמֵּן הוּא יִתֵּן שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ: הַרְחַמֵּן
הוּא יִשְׁלַח בְּרַכָּה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ: הַרְחַמֵּן הוּא יַצְלִיחַ
אֶת-דַּרְכֵינוּ: הַרְחַמֵּן הוּא יִשְׁבּוֹר עַל גְּלוֹת מַהֲרָה מֵעַל צוֹאֲרָנוּ: הַרְחַמֵּן הוּא
יִוֹלִיכֵנוּ מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הַרְחַמֵּן הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.
רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף: הַרְחַמֵּן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת-יְדוֹ הַרְחֵבָה:
הַרְחַמֵּן הוּא יְבַרֵךְ כָּל-אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ הַגְּדוֹל כִּמוֹ שִׁנְתַּבְּרָכוּ
אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. בְּכָל מִכָּל כָּל. כֵּן יְבַרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד בְּרַכָּה
שְׁלֵמָה. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן: הַרְחַמֵּן הוּא יִפְרוֹשׁ עֲלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמוֹ:

בשבת הַרְחַמֵּן הוּא יְנַחֵלְנוּ עוֹלָם שְׁכָלוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

הַרְחַמֵּן הוּא יְנַחֵלְנוּ יוֹם שְׁכָלוֹ טוֹב:

הַרְחַמֵּן הוּא יִשַׁע תּוֹרָתוֹ וְאֶהְבֵתוּ בְלַבְנוּ וְתַהֲיֶה יִרְאָתוֹ עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי
נַחֲטָא. וְיִהְיֶה כָל-מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם:

ברכת האורח הרחמן הוא יברך את השלחן הזה שאכלנו עליו ויסדר בו כל-מעדני עולם. ויהיה כשלחנו של אברהם אבינו. כל-רעב ממנו יאכל. וכל-צמא ממנו ישתה. ואל יחסר ממנו כל-טוב לעד ולעולמי עולמים. אמן: הרחמן הוא יברך בעל הבית הזה ובעל הסעודה הזאת. הוא ובניו ואשתו וכל-אשר לו. בבנים שיחיו. ובנכסים שיברו. ברוך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה. ויהיו נכסיו ונכסינו מצלחים וקרובים לעיר. ואל יזדקק לפניו ולא לפנינו שום דבר חטא והרהור עון. שש ושמיח כל-הימים בעשר וקבוד. מעתה ועד עולם. לא יבוש בעולם הזה. ולא יכלם לעולם הבא. אמן כן יהי רצון:

הרחמן הוא יחינו ויזכנו ויקרבנו לימות המשיח ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא. מגדול ישועות מלפני ועשה-חסד למשיחנו לדוד ולזרעו עד-עולם: כפירים רשו ורעבו ודרשו יהוה לא-יחסרו כל-טוב: גער הילתי גם-זקנתי ולא-ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש-לחם: כל-היום חונן ומלוג וזרעו לברכה: מה-שאכלנו יהיה לשבעה. ומה-ששתינו יהיה לרפואה. ומה-שהותרנו יהיה לברכה. כדכתיב. ויתן לפניהם ויאכלו ויותרו כדבר יהוה: ברוכים אתם ליהוה עשה שמנים וארץ: ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה יהוה מבטחו: יהוה עז לעמו ויתן יהוה יברך את-עמו בשלום: עושה שלום במרומי הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו. ועל כל-עמו ישראל ואמרו אמן:

Third Cup of Wine

כוס-ישועות אשא ובשם יהוה אקרא : סברי מרנן ועונים לחיים

ויכוין לפטור בברכה זו גם כוס רביעי.

Have in mind to cover both the third and fourth cups with this Beracha.

ברוך אתה יהוה. אלהינו מלך העולם. בורא פרי הגפן:
וישתהו בהסבה.

Drink leaning to the left.

Hallel

הלל

ימזגו כוס רביעי ויקרא עליו את ההלל.

Pour the fourth cup.

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נְהוּהוּ הַשָּׁמוּ: שִׁפְךָ־עֲלֵיהֶם וְעַמְּךָ וְחֵרוֹן אַפְּךָ יִשִּׁיגֵם: תִּרְדֹּף בְּאֵף וְתִשְׁמִידֵם מִתַּחַת שָׁמַי הַיְהוָה:

Pour your wrath upon the nations that did not know You and upon the kingdoms that did not call upon Your Name! Since they have consumed Ya'akov and laid waste his habitation (Psalms 79:6-7). Pour out Your fury upon them and the fierceness of Your anger shall reach them (Psalms 69:25)! You shall pursue them with anger and eradicate them from under the skies of the Lord (Lamentations 3:66).

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל־חֲסֹדְךָ עַל־אַמְתְּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אִי־הֵנָּה אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵהֵינוּ בְּשִׁמְיִם כָּל אֲשֶׁר־חִפְּץ עָשָׂה: עֲצִבֵיהֶם כֶּסֶף וְוָהֵב מִעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פָּה־לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזֻנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם וְלֹא יִרְיחוּן: יַדֵיהֶם וְלֹא יִמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהַלְכוּ לֹא־יִהְיוּ בְּגֵרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר־בִטַח בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בִטַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: בֵּית אֶהְרֹן בִטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: יִרְאִי יְהוָה בִטַחוּ בִיהוָה עֲזָרָם וּמַגְנָם הוּא: יְהוָה זְכָרְנוּ יִבְרַךְ יִבְרַךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת־בֵּית אֶהְרֹן: יִבְרַךְ יִרְאִי יְהוָה הַקְטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים: יִסַף יְהוָה עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְץ: הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם

לִיהוֹנָה וְהָאֲרִיץ נָתַן לַבְּנֵי־אָדָם: לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־
יְרֵדֵי דִימָה: וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְהִי מַעֲתָהּ וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי
אֶקְרָא: אֶפְפוּנֵי חֲבַל־מָוֶת וּמִצְרֵי שְׁאוֹל מִצְאֹנֵי צָרָה וַיִּגְוֶן
אִמְצָא: וּבִשְׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן יְהוָה
וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מֵרַחֵם: שִׁמְרֵ פִתְאִים יְהוָה וְלֹלוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:
שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִי כִי־יְהוָה גָּמַל עֲלֵיכִי: כִּי חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי
מִמָּוֶת אֶת־עֵינַי מִן־דְּמָעָה אֶת־רַגְלֵי מִדְּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה
בְּאֲרָצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מֵאֵד: אֲנִי אִמְרַתִּי
בַּחֲפוּזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מֵה־אָשִׁיב לִיהוֹנָה כָּל־תַּגְּמוֹלוֹהִי עָלַי: כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבִשְׁם
יְהוָה אֶקְרָא: נְדָרֵי לִיהוֹנָה אֶשְׁלֵם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינַי
יְהוָה הַמְּוֹתֶה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדְּךָ אֲנִי־עַבְדְּךָ בֶן־
אִמְתְּךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי: לָךְ־אֲזַבַּח וְזָבַח תּוֹדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:
נְדָרֵי לִיהוֹנָה אֶשְׁלֵם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בַּחֲצֵרוֹת בַּיִת יְהוָה
בַּתּוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ:

הִלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאָמִים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ
חַסְדּוֹ וְאַמַּת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ: הוֹדוּ לִיהוֹנָה כִּי־טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֵאֱמְרוּ־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֵאֱמְרוּ־נָא
בַּיִת־אֶהְרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: יֵאֱמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ:

מִן־הַמִּצַּר קָרַאתִי יְהִי עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יָהּ: יְהוָה לִי לֹא אִירָא מֵה־
יַעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְהוָה לִי בַעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשׁוּנָאֵי: טוֹב לַחֲסוֹת
בִּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה מִבְּטַח בַּנְּדִיבִים: כָּל־
גּוֹיִם סָבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם: סִבּוּנִי גַם־סִבְבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה
כִּי אֲמִילָם: סִבּוּנִי כַּדְּבוּרִים דַּעְכוּ כֹּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
אֲמִילָם: דַּחָה דַּחִיתַנִּי לִנְפֹל וְיְהוָה עֲזָרְנִי: עֲזֵי וּזְמַרְתָּ יְהִי וַיְהִי־לִי

לישועָה: קוֹל רָנָה וּישׁוּעָה בְּאֵהֱלֵי צְדִיקִים יִמִּין יְהוָה עֲשֵׂה חַיִּל:
 יִמִּין יְהוָה רוֹמְמָה יִמִּין יְהוָה עֲשֵׂה חַיִּל: לֹא אָמוֹת כִּי־אָחִיָּה
 וְאִסְפָּר מְעִשֵׂי יְהוָה: יִסְרַר יִסְרַנִּי יְהוָה וְלִמְנוֹת לֹא נִתְּנָנִי: פִּתְחוּ־לִי
 שַׁעֲרֵי־צַדִּיק אָבֹא־בָּם אוֹדֶה יְהוָה: זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צְדִיקִים יִבְּאוּ
 בוֹ:

אוֹדֶה כִּי עֲנִיתָנִי וּתְהִי־לִי לִישׁוּעָה: אוֹדֶה כִּי עֲנִיתָנִי וּתְהִי־לִי
 לִישׁוּעָה: אַבְּן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הָיִתָּה לְרֹאשׁ פְּנֵה: אַבְּן מֵאֲסוֹ
 הַבּוֹנִים הָיִתָּה לְרֹאשׁ פְּנֵה: מֵאֵת יְהוָה הָיִתָּה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת
 בְּעֵינֵינוּ: מֵאֵת יְהוָה הָיִתָּה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ: זֶה־הַיּוֹם
 עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נִגִּילָה
 וְנִשְׂמְחָה בוֹ:

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא. אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא: אָנָּה יְהוָה
 הַצְּלִיחָה נָא. אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָא:

בְּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: בְּרוּךְ הַבּוֹא בְּשֵׁם
 יְהוָה בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: אֵל יְהוָה וַיָּאֵר לָנוּ אֶסְרוּ־חַג
 בְּעִבְתֵּימָם עַד־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵל יְהוָה וַיָּאֵר לָנוּ אֶסְרוּ־חַג
 בְּעִבְתֵּימָם עַד־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלֵי אֲתָהּ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמָךְ:
 אֵלֵי אֲתָהּ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמָךְ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם
 חֲסִדוֹ: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

Songs of Praise and Thanks

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: הוֹדוּ לַאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי
 לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: הוֹדוּ לְאֲדֹנָי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: לְעֲשֵׂה
 נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: לְעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
 כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: לְרַקַּע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: לְעֲשֵׂה
 אוֹרִים גְּדוֹלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי
 לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: אֶת־הַיָּרֵחַ וְכּוֹכְבֵּים לְמַמְשֶׁלוֹת בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם
 חֲסִדוֹ: לְמַפְּה מִצְרַיִם בְּבְכוּרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל

מתוכם כי לעולם חסדו: ביד חזקה ובזרוע נטויה כי לעולם חסדו: לגור ים-סוף לגזרים כי לעולם חסדו: והעביר ישראל בתוכו כי לעולם חסדו: ונער פרעה וחילו בים-סוף כי לעולם חסדו: למוליה עמו במדבר כי לעולם חסדו: למכה מלכים גדלים כי לעולם חסדו: ויהרג מלכים אדירים כי לעולם חסדו: לסיחון מלך האמרי כי לעולם חסדו: ולעוג מלך הבשן כי לעולם חסדו: ונתן ארצם לנחלה כי לעולם חסדו: ונחלה לישראל עבדו כי לעולם חסדו: שבשפלנו זכר לנו כי לעולם חסדו: ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו: נתן לחם לכל-בשר כי לעולם חסדו: הודו לאל השמים כי לעולם חסדו:

נשמת כל-חי תברך את שמך יהוה אלהינו ורוח כל-בשר תפאר ותרום וזכרה מלכנו תמיד. מן-העולם ועד-העולם אתה אל. ומבלעדיך אין לנו (מלך) גואל ומושיע. פודה ומציל. ועונה ומרחם. בכל-עת צרה וצוקה. אין לנו מלך עוזר וסומך אלא אתה:

אלהי הראשונים והאחרונים. אלוה כל בריות. אדון כל-תולדות. המהלל בכל-התשבחות. המנהג עולמו בחסד. ובריותיו ברחמים. ויהוה אלהים אמת לא ינום ולא ישן. המעורר ישנים והמקיץ נרדמים. מחיה מתים. ורופא חולים. פוקח עורים. וזוקף כפופים. המשיח אלמים. והמפענח נעלמים. ולה לבדך אנחנו מודים:

ואלו פיננו מלא שירה כים. ולשונונו רנה כהמון גליו. ושפתותינו שבח במרחבי רקיע. ועינינו מאירות בשמש וכיורח. וידינו פרושות כנשרי שמים. ורגלינו קלות כאילות. אין אנחנו מספיקין להודות לך יהוה אלהינו. ולברך את-שמך מלכנו. על-אחת מאלף אלפי אלפים ורוב רבי רבבות פעמים. הטובות נסים ונפלאות שעשית עמנו ועם אבותינו. מלפנים ממצרים גאלתנו יהוה אלהינו. מבית עבדים פדיתנו. ברעב ונתנו. ובשבע כלפלתנו. מחרב הצלתנו. מדבר מלטתנו.

וּמַחְלָאִים רָעִים וְרַבִּים דְּלִיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא
 עֲזָבוֹנוּ חֲסָדֶיךָ. עַל כֵּן אֲבָרִים שְׁפִלְגַת בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שְׁנַפְחָתָ
 בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם. יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ. וַיִּשְׁבְּחוּ.
 וַיִּפְאָרוּ. וַיִּשׁוֹרְרוּ. אֶת-שִׁמְךָ מִלְכָּנוּ תָּמִיד. כִּי כָל-פֶּה לֶךָ יוֹדֶה.
 וְכָל-לִשׁוֹן לֶךָ תִּשְׁבַּח. וְכָל-עֵינַי לֶךָ תִּצְפֶּה. וְכָל-בֶּרֶךְ לֶךָ תִּכְרַע.
 וְכָל-קוֹמָה לִפְנֵיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְהַלְבָּבוֹת יִירְאוּךָ. וְהַקָּרֵב וְהַכְּלִיֹּת
 יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כַּדְּבַר שְׁנֵאמַר. כָּל עֲצָמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה יְהוָה מִי
 כָמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֲזַק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגְּזָלוֹ. שׁוּעַת עֲנִיִּים
 אַתָּה תִּשְׁמַע. צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ. וְכָתוּב. רַנְּנוּ צְדִיקִים
 בַּיהוָה לְיִשְׂרָאֵל נֶאֱמָה תְהִלָּה.

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְרוֹמֵם: וּבְשִׁפְתַי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ:

וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ: וּבִקְרֵב קְדוּשִׁים תִּתְהַלֵּל:

בְּמַקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שֶׁכֵּן חוֹבֵת כָּל-הַיְצוּרִים
 לִפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת. לְהִלֵּל. לְשַׁבַּח.
 לְפָאֵר. לְרוֹמֵם. לְהַדְר. וּלְנַצַּח. עַל-כָּל-דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
 יוֹד בֶּן-יִשִׁי עִבְדְּךָ מְשִׁיחָךָ: וּבְכֵן

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לְעַד מִלְכָּנוּ. הָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל. וְהַקְּדוֹשׁ. בְּשָׁמַיִם
 וּבְאָרֶץ. כִּי לֶךָ נֶאֱמָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.
 שִׁיר. וּשְׁבַחָהּ. הִלֵּל. וְזַמְרָה. עֹז. וּמִמְשָׁלָה. נִצַּח. גְּדֻלָּה. גְּבוּרָה.
 תְהִלָּה. וְתִפְאָרֶת. קְדוּשָׁה. וּמַלְכוּת. בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת. לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. וּמַעוֹלָם וָעֶד עוֹלָם אַתָּה אֵל :

יְהִלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל-מַעֲשֵׂיךָ. וְחֲסִידְךָ וְצְדִיקִים עוֹשֵׂי
 רְצוֹנְךָ. וְעִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כֻּלָּם בְּרִנָּה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ
 וַיִּפְאָרוּ אֶת-שֵׁם כְּבוֹדְךָ. כִּי לֶךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח נְעִים לְזַמֵּר.
 וּמַעוֹלָם וָעֶד עוֹלָם אַתָּה אֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהִלֵּל
 בְּתִשְׁבָּחוֹת. אָמֵן:

Fourth Cup of Wine

וישתה כוס רביעי בהסבה ואחר כך יברך ברכה אחרונה.

Drink the fourth cup and recite the Beracha Acharonah.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עַל הַגָּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן וְעַל תְּנוּבַת הַשְּׂדֵה. וְעַל אֶרֶץ חֲמֵדָה טוֹבָה וְרַחֲבָה. שְׂרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ. לְאָכַל מִפְרִיָּהּ. וּלְשָׁבַע מִטּוֹבָהּ. רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירךָ. וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מִזְבְּחֶךָ. וְעַל הַיְכָלְךָ. וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ. וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ. וְשִׁמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ. וּנְבָרְכֶךָ עֲלֶיהָ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ. (בשבת וּרְצָה וְהִחְלִיצָנוּ בְיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה). וְשִׁמְחָנוּ בְיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. בְיוֹם טוֹב מְקָרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. כִּי אַתָּה טוֹב וּמְטִיב לְכָל. וְנוֹדֶה לְךָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן (שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גִּפְנָהּ).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן (שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גִּפְנָהּ):

Nirtzah

נִרְצָה

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָהּ.

Next year, let us be in the built Jerusalem!

Echad Mi Yodea

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ? אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ? שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ? שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ? אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ: אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ? חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ: חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שָׁשָׁה מִי יוֹדֵעַ? שֵׁשָׁה אָנִי יוֹדֵעַ: שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁבַע מִי יוֹדֵעַ? שְׁבַע אָנִי יוֹדֵעַ: שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁמוֹנֶה מִי יוֹדֵעַ? שְׁמוֹנֶה אָנִי יוֹדֵעַ: שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

תְּשַׁע מִי יוֹדֵעַ? תְּשַׁע אָנִי יוֹדֵעַ: תְּשַׁע יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ? עֶשְׂרֵה אָנִי יוֹדֵעַ: עֶשְׂרֵה דְבָרִיא, תְּשַׁע יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ. עֶשְׂרֵה אֶחָד עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ? אֶחָד עֶשְׂרֵה אָנִי יוֹדֵעַ: אֶחָד עֶשְׂרֵה כּוֹכְבֵיא, עֶשְׂרֵה דְבָרִיא, תְּשַׁע יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ? שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה אָנִי יוֹדֵעַ: שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבֻטֵיא, אֶחָד עֶשְׂרֵה כּוֹכְבֵיא, עֶשְׂרֵה דְבָרִיא, תְּשַׁע יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ? שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרֵה אָנִי יוֹדֵעַ: שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרֵה מִדְּיָא. שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שְׁבֻטֵיא, אֶחָד עֶשְׂרֵה כּוֹכְבֵיא, עֶשְׂרֵה דְבָרִיא, תְּשַׁע יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִילָה, שְׁבַע יְמֵי שְׁבֻתָא, שֵׁשָׁה סֻדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

Chad Gadya

חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא דְּבִין אָבָא בְּתַרֵי זַוּי, חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

One kid, one kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא שׁוֹנְרָא וְאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came a cat and ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא כְּלָבָא וְנָשֵׁף לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came a dog and bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא חוּטְרָא וְהִכָּה לְכְּלָבָא, דְּנָשֵׁף לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came a stick and hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא נוֹרָא וְשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכְּלָבָא, דְּנָשֵׁף לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came fire and burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא מַיָּא וְכָבֵה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכְּלָבָא, דְּנָשֵׁף לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came water and extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא תוֹרָא וְשָׂתָה לְמַיָּא, דְּכָבֵה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכְּלָבָא, דְּנָשֵׁף לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came a bull and drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא הַשׁוּחַט וְשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשָׂתָה לְמַיָּא, דְּכָבֵה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכְּלָבָא, דְּנָשֵׁף לְשׁוֹנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אָבָא בְּתַרֵּי זׁוּזֵי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came the schochet and slaughtered the bull, that drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֶתָּא מִלְּאָךְ הַמּוֹת וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשָׁתָה לְמִיָּא, דְּכָבָה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכִלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזָבִין אָבָא בְּתַרֵּי זױזי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came the angel of death and slaughtered the schochet, who slaughtered the bull, that drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֶתָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁחַט לְמִלְּאָךְ הַמּוֹת, דְּשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשָׁתָה לְמִיָּא, דְּכָבָה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכִלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

Then came the Holy One, blessed be He and slaughtered the angel of death, who slaughtered the schochet, who slaughtered the bull, that drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.